

Під час ознайомлення із прикладами робіт краще використати унаочнення таке, як альбом із виробами виконаними у цих техніках, де до кожного із них буде детальний опис роботи. Інструкційні картки у альбомі повинні мати доступний зміст та логічну послідовність для учнів 10-х класів.

На перевірку та оцінювання вивченого матеріалу доцільними буде використати завдання на встановлення послідовності та використані на минулих заняттях вправи на виключення та співвідношення, створити різнорівневі завдання та застосувати усе це у вигляді тематичного оцінювання. Що в свою чергу допоможе правильно оцінити знання кожного. Під час навчання необхідно використовувати засоби стимулювання старшокласників, навчити їх самостійно планувати свою діяльність, контролювати її виконання, адекватно оцінювати її результати. Для розвитку самоосвітніх навичок учні мають включатися у різні види пошуково-дослідної роботи.

Після вивчення окремих тем передбачено проведення практичних робіт, які мають на меті ознайомити учнів з технічною документацією, особливостями кожної із технік. З усіх типів уроків найкраще для цього підходить комбінований, який найпоширенішим у сучасній загальноосвітній школі. Йому належить 75—80 відсотків загальної кількості уроків, що проводяться. Основними його особливостями є його структура, яка дозволяє поєднати теорію і практику. Під час виконання практичної роботи діяльність учнів вчитель керує за допомогою інструктування, основною метою якого є створення умов, що сприяють кращому виконанню завдань. Воно поділяється на три типи: вступне, поточне та заключне. Під час вивчення розділу «Об'ємної вишивки» і конкретних тем з нього головну роль відіграє вступне інструктування, під час якого відбувається ознайомлення із завданнями, правилами безпеки праці та основними прийомами роботи, самостійною роботою.

Стосовно домашнього завдання то воно повинно бути конкретним та з інструкцією по його виконанню, почати його вони повинні уже на уроці.

Під час завершення варто використати захист у формі колективної роботи щоб кожен міг самостійно оцінити свої позитиви та недоліки у виконаній роботі. В результаті можна створити виставку із робіт.

Оцінювання якостей трудової підготовки радимо здійснювати за двома аспектами: рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити у процесі усного чи письмового опитування та якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час виконання практичних робіт. Тому критерії оцінювання навчальних досягнень учнів носять комплексний характер.

Результатом вивчення курсу має бути сформоване вміння кожного учня реалізувати засвоєні знання у власній діяльності та виявлення готовності до використання набутих навичок та умінь у процесі творчої самореалізації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Технології. 10-11 класи. Навчальна програма. Рівень стандарту, академічний рівень. Варіативний модуль/ [авт. тексту А. І. Терещук (керівник проекту), Боринець Н. І., Сидоренко В. К., Дятленко С. М., Терещук Г. В., Ходзицька І.Ю.] - Кам'янець – Подільський: Аксіома, 2010. – 140с.
2. www.trudove.org.ua.
3. <http://vishivka.vse-hobby.ru/lentami/pravila.htm>
4. <http://www.liveinternet.ru/tags/>
5. <http://www.krestomania.net/advice/15.html>

Горбань П.

Науковий керівник – доц. Штонь В. С.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В П'ЯТОМУ КЛАСІ

Уроки трудового навчання відіграють важливу роль у здійсненні загальноосвітніх завдань – таких, як моральне та естетичне виховання, формування світогляду учнів, розвиток критичного мислення. Для того, щоб уроки проводились ефективно, вчителю трудового

навчання потрібно використовувати інноваційні технології, створювати різні проблемні ситуації, які значно підвищують пізнавальну діяльність учнів. Наведемо декілька методичних рекомендацій проведення теоретичного уроку трудового навчання в п'ятому класі на тему: «Розмічання заготовок на фанері та ДВП».

Урок як основна форма організації трудового навчання може бути проведена ефективно лише тоді, коли вчителем трудового навчання буде використано на кожному етапі уроку різноманітність форм, методів, використання інноваційних технологій [2, с. 131]. Тому у нашій статті поставлено завдання: використовувати на уроці інноваційні технології, створювати проблемні ситуації, які підвищують активність учнів на уроці.

Під час повторення вивченого матеріалу вчителю трудового навчання доречно використати письмову та усну форми перевірки знань учнів з попередніх уроків. Для письмової перевірки можна використати тестову форму, яку швидко можна опрацювати і повідомити результати учням. А це підвищить інтерес учнів до уроку трудового навчання [2, с. 130]. Тестові завдання можуть бути різноманітними, але доцільно використати для учнів п'ятого класу одновибіркові тестові завдання, наприклад:

1. Текстурою називають природній малюнок деревини, утворений в результаті перетину її волокон: а) правильно. б) неправильно.

2. На поперечному розрізі стовбура деревини річні шари видно у формі: а) ліній. б) кілець. в) ромбів. г) квадратів.

3. Із запропонованого переліку виберіть листяну породу деревини: а) модрина. б) смерека. в) граб. г) ялина.

Коли учні дають відповіді на тестові завдання, з учнями, в яких вищий рівень знань, доцільно провести усне індивідуальне опитування (сформулювати запитання до учнів, після сформульованого запитання розкрити орієнтовний план відповіді), за списком журналу викликати учня до дошки, якщо учень не дає відповіді на поставлене запитання, дозволити відповісти іншому учневі. Після цього мотивувати та виставляти оцінки учням. Вчитель повинен узагальнити відповіді учнів, вказуючи на ті моменти, які були правильними, не акцентуючи увагу на конкретних учнях. Варто лише для заохочення відзначити вдалу відповідь учнів [2, с. 131].

Мотивація навчальної діяльності – один із найвідповідальніших етапів уроку з трудового навчання, від якого залежить, як сприйматимуть новий навчальний матеріал учні, який в них буде інтерес до роботи на уроці. Тому мотивацію слід розпочати із розкриття учням важливості процесу розмічання, доцільно буде продемонструвати готові вироби, з браком і без браку, які виготовляли їхні попередники. І на основі цього сформулювати учням запитання: «Наслідком чого є вироби з браком?». Цим ми підведемо учнів до логічного висновку, що брак виробів результат недотримання правил розмічання. Вчителю потрібно наголосити учням, що сьогоднішній урок присвячений розгляду питань, які стосуються процесу розмічання, і в подальшому учні зможуть використати знання з сьогоднішнього уроку на практиці під час розмічання деталей на фанері та ДВП. Отже, під час мотивації вчитель використовує метод розповіді, демонстрування, бесіди, а це значно підвищує активність учнів на уроці, і стимулює їхню пізнавальну діяльність.

Вивчення нового матеріалу – етап уроку, на якому реалізуються всі поставлені завдання уроку. Тому вчителю трудового навчання потрібно використати якомога більше форм та методів навчання, які б дозволили провести урок ефективніше. Крім використання традиційних форм та методів навчання, вчителем мають бути створені проблемні ситуації, які активізують учнів до процесу навчання, змушують їх самостійно мислити [2, с. 133]. Під час розгляду питання «Сутність операції розмічання», можна використати методи пояснення з елементами демонстрування прийомів розмічання на заготовці. Розглядаючи дане питання, слід стежити за тим, щоб учні записували основне в зошит. Створення проблемної ситуації – найвідповідальніший етап у проблемно-розвивальному навчанні. Проблемні ситуації можуть бути такими: «Вам потрібно розмітити п'ять деталей складної конфігурації. Як обійтись без шаблону, маючи робочі креслення?». *(З допомогою копірки, якщо креслення деталі в масштабі 1:1; якщо креслення деталі в зменшеному масштабі, тоді розмічають одну деталь, вирізають і використовують як шаблон).*

Закріплення вивченого матеріалу – етап, на якому вчитель з'ясовує, як учні засвоїли навчальний матеріал. Доречно використати метод «незакінчених речень». Вчитель формулює

запитання у вигляді незакінченого речення, а учні повинні продовжити відповідь. Наприклад: «Розмічанням називають операцію..., розмічання деталі розпочинають з..., припуском називається шар матеріалу, який ...». Використовуючи даний метод, вчитель спонукає учнів до правильної відповіді, використання даного методу активізує діяльність учнів на уроці [1, с. 162].

Підсумок уроку: рефлексія – усвідомлення учнями своєї діяльності на уроці. Тут, на нашу думку, більш доцільним буде використання інтерактивного методу «мікрофон». Це різновид загального групового обговорення, який надає можливість кожному сказати про обговорюване питання швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку.

Щоб провести вищевказану інтерактивну вправу, учителям варто звернути увагу на певні положення.

1. Не варто привчати дітей давати конкретні визначення на поставлене запитання. Бажано, щоб учні висловлювали власне розуміння того питання, яке обговорювалося на уроці. Учитель прагне весь час до того, щоб у роботі брав участь весь без винятку клас.

2. Учитель ставить запитання перед класом: Що нового дізналися на уроці? Чого навчилися? Де можна використати набуті знання в побуті?

3. Педагог пропонує класу ручку або олівець, який буде виконувати роль уявного мікрофона. Учні будуть передавати його по черзі, беручи слово.

4. Слово надають лише тому, хто отримує уявний мікрофон. Ефективність даної методики полягає в тому, що вчитель дає можливість кожному учневі висловити свою власну думку з почутого на уроці, значно підвищується активність учнів на уроці [1, с. 163].

Сьогодні освітній процес вимагає від вчителів трудового навчання збагачення методичних розробок шляхом внесення в них інтерактивних методів навчання, створення різних проблемних ситуацій, які сприяють підвищенню активності учнів на уроці, а відтак підвищення ефективності проведення уроку з трудового навчання. У нашій статті ми розглянули один з варіантів методичних рекомендацій до проведення уроку, яка може використовуватись учителями трудового навчання під час підготовки та проведення уроку з трудового навчання в п'ятому класі. В кінцевому результаті дослідження ми дійшли висновку, що важливим і ефективним є оптимальне поєднання як традиційних, так і інтерактивних форм та методів навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні. Навчально- методичний посібник (пробне видання) / За заг. ред. О. М. Коберника, Г. В. Терещука. – Тернопіль – Умань, 2007. – 208 с.
2. Тхоржевський Д. О. Методика трудового та професійного навчання: У 3 ч.- К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – Ч.3: Методика технічної праці у 5-9 класах. – 219 с.
3. Трудове навчання. Технічні види праці. Підруч. Для 5 кл. загальноосвіт. навч. закладів/ В. М. Мадзігон, Г. А. Кондратюк, Г. Є. Левченко, А. І. Романчик. – К.: Педагогічна думка, 2005. – 112с.

Вознюк Д.

Науковий керівник – доц. Гевко І.В.

ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВ ЕРГОДИЗАЙНУ В ТРУДОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ШКОЛЯРІВ

Постановка проблеми. Головним завданням шкільної освіти є підготовка підростаючого покоління до активної діяльності в різноманітних сферах суспільного життя. Тенденції розвитку сучасного суспільства сприяють активнішому й масовому впровадженню нових технологій у різні сфери життєдіяльності людини. Неупинно зростає обсяг науково-технічної інформації, накопичення якої відбувається з лавиноподібною швидкістю. У зв'язку з цим нині особливо важливого значення набувають здібності й уміння людини швидко орієнтуватися у потоці інформації, знайти й виділити важливі ідеї, затративши при цьому якнайменше часу.

Пошукам шляхів розв'язання цих проблем приділяли увагу такі знані науковці-педагоги, як І. С. Волощук, Р. С. Гуревич, О. М. Коберник, В. К. Сидоренко, Г. В. Терещук, Д. О. Тхоржевський та ін. Вирішенню проблеми творчого розвитку школярів, підготовки їх до трудової діяльності на уроках трудового навчання вимагає від педагогічної науки нових розробок й обґрунтувань, які забезпечували б інтенсивний розвиток особистості, сприяли засвоєнню творчих способів діяльності, ознайомлення школярів з основами ергономіки і